

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KOZLÖNYE.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések a előfizetési díjak is küldendők.</p>	<p>Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adtnak vissza.</p>	<p>FELKÉRŐ SZERKESZTŐ Dr. FEJÉR ANTAL, UDVOS.</p>	<p>Nyitási díjak soranként 40 filléért közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 3 kor. Hirdetési díjak a legelőbbban számítatnak</p>
--	---	--	--	---

Előfizetési felhívás.

A „CSIKI LAPOK” a jelen év kezdetén tizenkettedik évfolyamába lépett s midőn most a folyó évi negyedik negyed küszöbén az előfizetések, megújításáért a nagyeredmű közönséghez felhívást intézünk egyben jól eső örömmel konstatáljuk, hogy a programunkban kiírt feladatoknak a lefolyt 12 év alatt mindig a legjobb akarattal igyekeztünk megfelelni és e vármegyének s abban a székeselység érdekeinek fellendítésére közreműködni.

Nagy politikát nem üzünk, ebben megakadályoz és gátol a lapunk rendelkezésére álló igen szükséges kimért idő és tér, de azért mégis a szabadelvűség eszméi mellett rendületlenül kitartunk és hiven támogatunk minden olyan ügyet és kérdést, melyek a Magyarország új korszakát megteremtő tiszta és igaz liberalizmus magasan lobogó zászlóját újabb diadalokra vezetik.

Ezek mellett a legnagyobb készséggel és szeretettel munkálkodunk a vármegye mindennemű igaz ügyének előbb vitelén s hogy ezt nagyobb mértékben teshessük kérjük olvasó közönségünk és munkatársaink szellemi és anyagi támogatását.

Előfizetést árunk lapunk nagyobb alakja daczára is maradtak a régiak, azaz:

- Egész évre 8 Korona (4 frt).
- Félévre 4 Korona (2 frt).
- Negyedévre 2 Korona (1 frt).
- Külföldre 12 Korona (6 frt).

Ugyanezen alkalommal tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési díjjalok hátrálékban vannak, hogy a hátrálékos összegeket kiadóhivatalunkhoz (Györgyjakab Márton utóda könyvkereskedése) beküldeni sziveskedjenek.

A „CSIKI LAPOK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „CSIKI LAPOK” TARGÁJA.

OLGÁHOZ.

Óríző nagyvalom vagy nekem
S mégis én őrizlek szüntelen;
Őrizlek, kísérlek, mint rabot
S mégis én vagyok a te rabod!

Ragyogó szép szemed, szép orcád
Melyik a lánc? Mi köt ugy hozzád?
Mi dobta soromát kezbebe?..
Tőled függ: emelj föl... taposs le!

Tőled függ, kezdedben van szivem
Sztén te tápd, bánj vele szeliden!
De tán szét már ezért sem tápd,
Mert bele van véve a képed?!

Gecsey István.

Csikvármegye husz év mulva.

(Hajnali látomás.)
Írta: Balás Béla.

A káplont és ábródnéz kézzel szem a teendő és élmények előzeteseti r-felkészítései látja maga előtt...

A kertben dolgoztam. Feláztam a fák tövé, megkínáltam az ajkának a helyét, lenyestem a kinyitott, leterjedtem az elhasználtanodot száraz ágakat, hadd foglalják el helyüket az ajkák, a duzzadó, az erőltetők. Mert habár sajnálom a szárazságot is, mivel ők

Október 6.

Szabadságharcunk vértanúinak alig mult félszázados emlékülnepein ismét egy dobbanásban egyesül a nemzet szíve, foncséges háromidőjával tevén tanúságot az igaz hazaszeretetről.

Sok szomorúság érlelti nemzetünket, százados reményeink szenvedhetnek lajótörtét, megnehezülhet felettünk a csillagoknak járása. De míg a nemzet tiszteletben tudja tartani nagyjainak és hőseinek emlékét, a míg fel tud lelkesedni, a nemzet nagy szenvedésein és kideremelt diadalain: addig nem kell félnünk a jövőtől.

Bizonytalanságban állhat előtünk az egész világ, megremegeghet alapjaiban a társadalom, de ha a magyar hűséggel tisztelt nemzeti ideálját, lelkebe véti a mult bizonyosságait, duljon bár körülünk a népek zivatara: Magyarország rendületlenül fog megállni ősi alapjain.

A mult örömeit, bánatait fölolvasszja a hazaszeretet és erőt ad a népek nagy küzdelmeiben, hogy hiven fájunk jelleméhez, történetünk szelleméhez munkálhassuk előhaladásunkat, biztosítván alkotmányunkat a szent korona viselőjének a a nemzetnek hűség esküjével.

A magyar nemzetnek alkotmányához való szeretete csodákat művelt a multban, nem egyszer oly erőfeszítésekre lelkesítette, minőre a történelem alig ad példát.

Ez az ősi erő él, munkál és letűri könyvnyeinkeket, ha ránk szakadnak a szomorú emlékek, hogy megengesztelve reménykedjünk a törvényeinkkel egybeforrott szent koronában. Ime az aradi gyásznap évszfordulóján is megmutatta a nemzet, hogy letűri koszoruját vértanui sírjára, egy pillanatra sem engedte magát elragadtatni a szomorú emlékektől, a multért zokogván, bizalommal tekint a jelenre s a jövőre.

Az Ur legyen a nemzettel, az Ur legyen a hazával, a királyllyal.

És dicősegg adassék a vértanúknak, kik életüket adták az alkotmányos szabadságért.
Kovács Béla.

Köllő Miklós halála.*

Szokatlanul zúgott a telefon-hírmondó szobában... kezomba vettem hát a kagylót és kezdetben bosszankodva hallgattam a létkészpápnak letűző, de pár perc múlva mélyen lesújtó hirt. „Délután egy órakor a telefon állomástól Koltóra, 300 lépésnyire a 964. számú rendőr egy jobb osztályhoz tartozó férfi holttestét találták. A rendőr a lövés zajára a szatófóttól felé sietett s itt találta meg a holttestet. A mezejett nyomozás után konstataltatik, hogy az öngyilkos Köllő Miklós erdélyi születésű 39 éves szobrász. Köllő Miklósé ferget felismerő a törvényeski orvos-tani intézetben. Gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.”

Egy, egyetlen egy nagy művésznök volt... s az is elvetszett! Meghalt egyik büszkesége a székeselynek...

A maroknyi nemzet ott a határszélen, hosszú, mely gyűszűt őt magára s az a székesely kis községet vesz telt el az ország, a nemzet, ha elszámolom azokat a csapásokat, a melyek a már világhírű művészt érték akkor, a mikor család-jának reményeit, jövőnd boldogságát, gyermekeit elragadta a kérelhetetlen halál: ha leírom, mint leledzett ezek után rá a tehetséget, munka és életkedvű megbénító súlyos idegaj; ha vissza-feljézem azt, hogy Köllő Miklós pár évvel ezelőt emelte a büszke ércszobor nemzetnek Segesvári bástyáján: akkor csak sirni tudok nemzetemmel, sirni hosszan és vigasztalva.

Szomorom longenek a gyászalobogók... Meghalt a művész, a ki a meghaltaknak maradóndó emléket csinált — ércből!

Az ország szelén születt, egy igénytelen kis faluban... zöld erdő zugában, vadgalamb bugabán nőt fel, s az ország szívében, ismerve nagylót és kicsinytől, akkor halt meg, a mikor élnie kellett volna.

*) Lapunk mult számjára kősen érkezett. Szerk.

És es korántsem frásis.

Igen! akkor halt meg, mikor még sokáig élnie kellett volna, élnie kárpótlásul a világ fájdalmaért s az élet nyomorúságért, melyből számos sok, igen sok jutott osztály részesül. Nevét az elnök között említette a világ, tehetségét nemzetek dicsőítették és ő mindebből mit hallhatott?... Semmi mást, mint szivéhez nőt apró gyermekeinek halál küszömeit és... és végül még azt sem.

Leleke meg volt törve, testét pedig megtámadta a betegség. Meghalt a művész, a ki a meghaltaknak maradóndó emléket csinált — ércből.

Megindult a gyászos menet, a korepest-űti temető halottasház üres lett...

Ott állottunk nyitott sírja fölött, ott állottunk és fájdalommal hallgattuk a görögök tompa dübörgését... s aztán a sír öbrébe beszáródtunk.

Köllő Miklóst eltemették!

Vákar P. Arthur.

Törvényhatósági közgyűlés.

A vármegye törvényhatósága őzi rendes közgyűlését e hó 15-én fogja megtartani, melyen a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá.

1. Alispáni felévi jelentés.
2. A közigazgatási bizottság első felévi jelentése.
3. A járványkórház felépítéséről tett előterjesztés.
4. A megyei nyugaldíj választmányának Nagy Ferenc kiadó nyugdíjazására vonatkozó javaslata.
5. A közegészségügyi választmányának a magán orvosi díjak megállapítása, a szülészeti gyakorlat szabályozása, a védőorvosi környorvos fuvar — és az alsóki járás orvos helyettesi díjak meghatározása iránti véleményező javaslata.
6. A kórház bizottság előterjesztése a rendelő orvos fizetésének felemelésé tárgyában.
7. A vármegye és a havasi javak 1901. évi költségvetése.
8. Az árvapénztár 1899. évi számadéja.
9. A gyergyói főszolgabíró előterjesztése kiegészítő munkás alkalmazására iránt.
10. Az erdélyi rom. kath. status igazgatótanács megkeresése a Gyergyó-Szentmiklóson létesítendő gimnázium segélyezésére tárgyában.
11. Törvényhatóságok átiratai.
12. A II-od aljegyzői állás betöltése.
13. Községi ügyek, melyekről a kiküldött meghívók nyujtanak bővebb tájékoztatást.
14. Magánosok kérvényei és a közgyűlésig beadandó indítványok és halasztást nem tűró más ügyek.

is egykor gyümölcsöket hoztak, mégis mit tehetek mást, hamár a természet örökörvényei folytonos balaítást irnak elő és végeznek el!...

És ekkor észrevételment emelkedtem. Valami géniusi kar emelt a csakhamar a rostélyok, majd a fák, házak fölé kerekedtek, míg pár pillanat múlva Csikvármegye gyönyörű völgyit, hegyeit látuk magunk alatt a lényűl Marossal és Ottal.

— Ismered a tájat? — szolt Géniusom, midőn látta, hogy kérdőleg nézek szét.

— Nem. — szoltam, a félig borotvált begy-oidalokat és vonalegyenes, nőlhol szögben törő szabályozott folyókat látva. Nem ismerem. Melyik megye ez?

— No látod, nem ismered még saját szülő földedet, Csikvármegyet. Oh, te 19-ik század gyámoltalan gyermeke! Az erdőik helybeli székek vállalkozókiból alakult részvényszerűségekké kezdő vannak, melyek közösgyűntit „Szikuli Erdő-Részvényszerűségi”, „Sz. E. R. II.” stb. név alatt vannak anyján, a hány közösgyűnti erdejé van. S így aztán az egész egyet képez a Szeredában székelő „Székely Ipar Világkövető Irodája” alatti, mely egyuttal „Munkaközvetítő” is foglalt magában az állam részéről. Mely iroda elsősorban ellátja a Hegedűs miniszter Antal Szépvízen állított „Székely Hangszer-gyár”-at. S aztán a többi anyagot, a mi megmarad, csak azt hordatja el a hargitai fogaskerekű vasuton.

Elmosolyodtam vezetém ezen szavaira, hogy Szépvízen hangszer-gyár van. (S szerettem volna erre egy megjegyzést mondani.) De ugy látom a Géniuszok a k is van szavajárása,

mert ismét azt mondta: Oh, te 19-ik század

Italan gyermeke, hát nem okosabb dolog itt időlgözni azt a fát, mikor az anyag is itt helyben van, milyen a világon több nincs, s főképp a szülők is gyárja e megyében van olyan, a melyre — annál a tapasztalatommal fogva mondom, melyet folytonos világhörli utamban szerzek — sehol a világon nincs; nem okosabb dolog, mint elvinni elcsodált hazáhozni tiszteszen drágáért?!

— Hissza, ha az a gyár, mely innen messziről kapja a deszkát, ha az megtud élni, há akkor hogyné tudna az, a melyik itt helyben kapja? Ezt jeyezed meg. Ezt szeretném a nyelvedre írni. Ezt...

S lebegtünk az éles légben torább. Szentdomokos mellett hatalmas építelőcsoporthak a teteje ért föl hozzánk, s zúgó moraj hallatszott onnan.

— Mi ez? — kérdém örömteljes reményű arccal. Ez a „Szentdomokosi Székely Posztógyár”. Nézd körül a tájakat, mindenféle most terelik a jutnyaját. Felcsik munkásnépének az értelmeibei a gyárban dolgozik, a közönségesebbé pedig juhásztor és sajtkészítő, melynek az Iroda gondoskodik piaczról az országban és külföldön. (Ezt nem szabad gyári kézbe adni).

— No, ezt igazán nem hittem volna. Most már legalább nem eszi Ohárszág t... je a székesely ember nyakát...

Csitt! Most a multba nem megyünk vissza — szolt a szorosabbra fogva karomat Gy-Szentmiklós felé ragasztott. Egy impozáns, nagy épület melkőzött kalanyok felénk a betűk: „Székely Akadémia”. Látod — szolt vezetém, innen látjuk el a balánbányai, borszéki, hargitai stb. ipar-

telepeket szakemberrel, igazi honi fajttával. Itt erődeszt, bányászat, földművelés, ipar kicsinyből mind képviselve van az ő mellékiokoláival, melyhez az alapot az itteni és szeredai főgimnáziumok adják. A gyönyörű kis székesely városnak egyébként is szebbnél-szebb középületei ragad-tal el szépirásit érzekemet.

— Látod-e, ezeket a képviselőjüket mind egyenkint hordta haza „besszámolókép” Budapestra. Igaz azonban, van helyi is, mind pl. a „Gyergyó Gyermekekért Gyár” s a „Vakok Siktatóinak” Helyek kitépője”. Persze adni az állam is ugy ad valamit, ha előbb nekünk is látja némi alkotmányt. Híez az Isonnai is úgy vagyunk. Előbb segits magadon s aztán ő is megsegít.

Szivem gyönyörű volt telve, a mint tovább mentünk. A város közelében az utak mellett a niktatókát dolgoztak a szép nemesített fákton. Tisztították a berayított. Tovább két csezdő egy kétlábú berayt kiserit, ki visszükénvén a multiból a gyümölcsöslapát... (nem szabad a multból)... Olyan volt az egész völgy, mint a paradicsom. A tanítók testék olyanok s az a nemzetek, ennek a szerzetésben nőt fak...

Az emberek arczán megocillottatja a mehekedt és boldogság fényűl a verejtékek. Ugy dolgozott mindig, mint a hangya.

Borzék felől épen a gyorsvonat robotott. Tele volt néppel. Mentek az a földört. Hossza kocsisokor szállították az hangya, franszját, de még az amerikai junkát is.

Ditród, Alföld, Szarhegyet, stb. sajnálom, hogy nem tekinthetjük meg, pedig ott is volt látni való. Egy pillanet a Szeredában voltunk.

MERZA REZSŐ

CSIK-SZEREDA.

NŐI- ÉS FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Az őszi és téli idényre üzletemet különös gonddal és gazdagon láttam el

DIVATOS NŐI RUHAKELMÉK

és hozzá illő remek diszkekkel. Legújabb divatu női kabátok és gallérok, női diszkalapok, sapkák és muffokkal.

Remek mintázatu selyem, bársony, flanell és barchetek meglepő választékán kívül, meleg alsó ruhák, harisnya és mindentéle vásznaimat b. figyelmükbe, magamat bizalmukba ajánlva, vagyok

szolgálathétség tisztelettel

Merza Rezső.

[182] 3-3

Az idény olcsóságai!

Kitűnő jó, egytűnű női posztó 85 cm. széles mtr. ára 80 fillér. Minden divatos szép színben kapható. Ugyanez 120 cm. szélességben 1 kor. 30 fillér.

Egyedüli raktár a hírneves „Littom vászon” vállalat gyártmányából 1 vég 23 mtr. (régí 30 róftól tartalmazó) 82 cm. széles.

Littom vászon 14 korona 40 fillér 1 vég 23 mtr. (régí 30 róftól tartalmazó) 82 cm. széles.

Házi vászon 11 korona 90 fillér 156 cm. széles lepedő vászon 6 alsó lepedőre 1 vég 21 korona.

„Littom Sifon” háztartásban nélkülözhetetlen, mindenre alkalmas mtr. ára 60 fill.

Folyton érkező újdonságok:

női közimunkákból minden létező kellékekkel, előrajzolt, kezdett és készen himzett asztalfutók, tülczakendők, bölcsofakarók és butorvédők. Csipkék, szalagok, himzések és pipere cikkek. Varró-, borgoló-, kötő- és himző aranyeszlák, czárnák, selymek pamutok és haraszt fonalak.

Női, férfi és gyermek fehérneműek, gallér, kékző és nyakkendő, esőernyő és mindentéle téli, selyem kendők és szobkendők.

Mintákat készséggel bérmentve küldök.

Viláki megrendeléseket a legelső postáival figyelmesen látzok el.

Meg nem felelő árut visszavesszek, csak oly esetben nem, ha az mennyiség vagy természetűtől fogva általában nem értékesíthető.

Ruha, blouz és disz selymekben. Újdonságok és nagy alkalmi vételek.

Csikmegyei első temetkezési vállalat. Érez és fakoporsók, sirkoszorúk és szalagok.

Szőlő eladás.

A neves visontai hegyen, melynek szőlői kitűnőek nagyszőlőbirtokok vagyok.

Ezen szőlőkben termelt kiválóan édes és kellemes ízű ez évi csemege szőlő termését ajánlom a következő árakon:

1. Fekete-fehér csemege szőlő kilója 48 fillér
2. Fehér és piros chassolen " 50
3. Kiváló csemege fajok " 50 "
4. Mészetalók " 54 "
5. Ötálló " 42 "

A szőlők 5-10 kilós kosarakban küldetnek.

Kereskedő uraknak 100 kilón felüli egyszerre tett megrendelésnél 8%-töli leszámitatik. - Ha többszöri megrendelés a 100 kilót meghaladja, utólag 4%-tölit tértek meg.

Ezenkívül ajánlom a létező legnemesebb dinnyéket:

- Sárga dinya kilója 8 fillér
  - Görög dinya 6 fillér továbbá
  - Paradicsomot " 8 fillér.
- Később őzilbarackot, diót stb.

A megrendelések a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett expediatltnak. - Kosarak, hordók a felszámított árban nyolcz napon belül visszavétnek.

Nagyobb megrendeléseknél még kedvezményesebb árengedélyt állapítok meg. - A megrendelésnél a címet, lakást, vasuti állomást és utolsó postát olvashatóan kiírni kérem.

Gyöngyös, 1900. évi szeptember 16.

Tisztelettel

Csomor Kálmán,

[191] 2-2 szőlő nagybirtokos.

Sz. 9990.

II.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye törvényhatóságának választás folytán a vármegyei II-od aljegyzői állás megüresedvén, ezen állásnak a törvényhatóság legközelebbi közgyűlésén választás útján leendő betöltése czéljából ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 2200 korona évi törzsfizetés, 400 kor. lakbér, 200 kor. 40 fill. vármegyei segély.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajjták, hogy az 1883. évi I. t.-cz. követele minősítést igazolój, okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi október 14-ig bezárólag nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványok figyelembevételni nem fognak.

Csik-Szereda, 1900. szeptember 18.

Az alispán helyett:
Mihály Ferencz,
főjegyző.

Krausz Mihály

vagyos üzletész, Csik-Szentdomokoson 1-2 gym. osztályt végzett jó családból való fiu [189] 2-3

TANULÓNAK

felvétetik.

VETŐGABONA!

Őszi buza (Kalászszállkás) 100 kgrja 17 korona.

Őszi rozs (Probstéi) 100 kgrja 14 korona, zsákok vétel árban, ad el míg a készlet tart, Botfalvi állomásra szállítva a

[189] 2-2 Botfalvi czukorgyár.

A sörüzlet terén 22 éven keresztül kifejtett eredményes működésem következtelen sikerült nekem Magyarország két legelső sörgyárának bizalmát megnyernem a mennyiben a

Dreher-féle és az Első magyar részvény sörfőző

sörgyárak brassói főraktárak vezetését reám ruházták.

Az említett két legtekintélyesebb czégek kitűnő hírneve és Brassóban 22 éven át elismeréssel találkozott üzleti működésem felbátorítanak engem arra, hogy az igen tisztelt közönséget felkérjem miszerint megrendeléseivel engem felkeresni sziveskedjenek, a magam részéről biztosítom az igen tisztelt közönséget, hogy mindenkor csak a legjobb minőséget fogom szállítani. Az eredetiség főnti sörfőzőiéből kibocsátott palackok sörötől csakis akkor lehet biztos, ha a dugó mint kétfelén a czég neve bele van metszve.

A legkisebb megrendelés üveges sörnél 50 üveg, hordókban pedig 25 liter.

Kivánatra árjegyzékkel szivesen szolgálók.

Teljes tisztelettel

KASZIK ANTAL

BRASSÓ, HOSZU-UTCA 104.

[121] 16-90

KERÉKPÁROK

már 100 forintért is kaphatók!

Csak is elsőrangú gyárak állandó nagy raktára u. m. „Schladits” dresdai „Patria” sollingeni, „Noricum” lánzenékkli, „Styria-Puch” eredeti, „Nasott”, „Helical-Premier” stb. feltűnően olcsó árak, felismerelések.

Nagy mechanikai műhely!

GROSZ FRIGYES,

[127] 15-15

Kolozsvár, Beltorda-utca „New-York”-szálloda mellett.

Üzletem a „Hutter szállodával” szemben.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy üzletemet az őszi és téli szezonra is személyesen választott árakkal rendeztem be.

Különösen pedig női divat szövetek, női diszkalapok, női kabátok és gallérok, női- és férfi fehérneműek, barchetek, női divat flanellek, vásznak, asztalneműek, gyermek-, női- és férficzipők, nyakkendők, pipere cikkek, stb. stb.

Üzletemet a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva maradok

kiváló tisztelettel

Székelyhidy Sándor,

női- és férfi divat-üzlete, Csik-Szereda.

[188] 3-3

Elvem mindig kevés haszon nagy forgalom!